

Javaslat

A helyi önkormányzatról szóló törvény 16. szakasza (Az SZK Hiv. Közlönye, 129/07. és 83/2014. – másik törvény és 101/16. – másik törvény és 47/18. és 111/2021. sz.), a foglalkoztatásról és a munkanélküliségi biztosításról szóló törvény 60. szakasz 1. bekezdése (Az SZK Hiv. Közlönye, 36/09., 88/10. 38/15., 113/17., 113/17. sz. – másik törvény és 49/21. sz.) és Magyarkanizsa község alapszabálya 40. szakasza (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja, 2/20. sz. – egységes szerkezetbe foglalt szöveg) alapján a Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület 2023. _____-én tartott ülésén meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T O T

A 2023. ÉVI MAGYARKANIZSAI KÖZSÉGI HELYI FOGLALKOZTATÁSI CSELEKVÉSI TERV ELFOGADÁSÁRÓL

I.

A képviselő-testület elfogadja a 2023. évi magyarkanizsai községi helyi foglalkoztatási cselekvési tervet.

II.

Ezt a határozatot közzé kell tenni Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapjában.

Szerb Köztársaság
Vajdaság Autonóm Tartomány
Magyarkanizsa Község
Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület
Szám: 02-_____/2022-I
Kelt: 2022. _____
Magyarkanizsa

Lackó Róbert,
a Községi Képviselő-testület elnöke

I n d o k o l á s

Előterjesztő: Községi Tanács és helyi foglalkoztatási tanács

Jogalap: A helyi önkormányzatról szóló törvény (Az SZK Hiv. Közlönye, 129/07. és 83/2014. – másik törvény, 101/16. – másik törvény és 47/18. és 111/21. sz. – másik törvény), a foglalkoztatásról és a munkanélküliségi biztosításról szóló törvény (Az SZK Hiv. Közlönye, 36/09., 88/10. 38/15., 113/17., 113/17. sz. – másik törvény és 49/21. sz.), Magyarkanizsa község alapszabálya (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja, 2/20. sz. – egységes szerkezetbe foglalt szöveg)

Indok: A 2023. évi magyarkanizsai községi helyi foglalkoztatási cselekvési terv (a továbbiakban: cselekvési terv) meghatározza a 2023. évi foglalkoztatáspolitikai céljait és prioritásait, megállapítja azokat a megvalósítandó programokat és intézkedéseket, amelyeknek célja a foglalkoztatottság növeléséhez Magyarkanizsa községben szükséges feltételek megteremtése. A cselekvési terv javaslatát a helyi foglalkoztatási tanács a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálattal (NFSZ), intézményekkel és más szereplőkkel együttműködve dolgozta ki. A terv a község területén uralkodó helyzet elemzésén kívül meghatározza a tevékeny foglalkoztatáspolitikai céljait és a munkanélküliek munkába állításának ösztönzőit.

A terv a célok mellett meghatározza a terv végrehajtására irányuló programokat és intézkedéseket is.

A magyarkanizsai községi költségvetés 5.000.000,00 dinárt irányoz elő, azaz a cselekvési terv: a 2023. évi saját községi közfoglalkoztatási programra. A táblázat bemutatja a 2023. évi magyarkanizsai községi helyi foglalkoztatási cselekvési terv megvalósításának céljait, programjait és intézkedéseit. Ezek: új munkahelyek létesítésének támogatása, a munkaerő minőségének előmozdítása, a nehezebben elhelyezkedő munkanélküliek – mindenképp a fiatalok, a munkaerő-főlétszám, az időskorúak stb. – foglalkoztatását és szociális fölkarolását támogató és ösztönző községi intézmények előmozdítása.

Végrehajtja és határidő: Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület – 21. ülés

A teljesítéshez szükséges pénzeszközök forrása: A teljesítéséhez szükséges pénzeszközöket a költségvetési rendelet állapítja meg.

MAGYARKANIZSA KÖZSÉG 2023. ÉVI HELYI FOGLALKOZTATÁSI CSELEKVÉSI TERVE

1. BEVEZETŐ

Magyarkanizsa község helyi foglalkoztatási cselekvési terve (a továbbiakban: cselekvési terv) az aktív foglalkoztatáspolitikai 2023. évi végrehajtásának alapvető eszköze és a helyi társadalmi-gazdasági fejlődés koncepciójának szerves része. A cselekvési terv meghatározza a foglalkoztatáspolitikai céljait és prioritásait Magyarkanizsa községben, valamint kijelöli azokat a programokat és intézkedéseket, amelyek végrehajtása nélkül nem érhető el a kitűzött célok, és nem válik lehetővé a foglalkoztatás fenntartható növekedése.

A cselekvési terv meghatározásának jogalapja A foglalkoztatásról és a munkanélküliségi biztosításról szóló törvény (Az SZK Hiv. Közlönye 36/09., 88/10., 38/2015, 113/17., 113/17. – másik törvény és 49/21. sz.).

A 2023. évi cselekvési terv kidolgozásakor figyelembe vettük a Szerb Köztársaság 2021–2026. időszakra vonatkozó foglalkoztatási stratégiája (Az SZK Hivatalos Közlönye, 18/21. sz.) céljait, prioritásait és irányelveit, a Szerb Köztársaság a 2021 és 2026 közötti időszakra vonatkozó foglalkoztatási stratégiája végrehajtásához szükséges a 2021-2023 időszakra vonatkozó cselekvési tervet (Az SZK Hivatalos Közlönye, 30/2021. sz.).

A cselekvési terv és az előirányzott prioritások és intézkedések végrehajtása tevékeny részvételt és együttműködést kíván meg Magyarkanizsa község területén minden mérvadó intézménytől és szociális partnertől.

1.2. Makrogazdasági üzleti környezet

1.1. A Szerb Köztársaság a 2021 és 2026 közötti időszakra vonatkozó foglalkoztatási stratégiája

Szem előtt tartva, hogy kiemelten fontos a nemzeti munkaerőpiac igényeknek megfelelő fejlesztése, és az Európai Unió tagállamaira érvényes szabványokkal való folyamatos harmonizálás a Munkaügyi, Foglalkoztatási, Veterán- és Szociális ügyek Minisztériuma kidolgozta a Szerb Köztársaság a 2021 és 2026 közötti időszakra vonatkozó foglalkoztatási stratégiáját. Az általános célt ez a stratégiai dokumentum határozza meg a Tudáson és méltó munkán alapuló stabil és fenntartható foglalkoztatásnövekedés megerősítése és az általános cél részeként a stratégia további három speciális célt tartalmaz, amelyek a következők: 1. A minőségi foglalkoztatás megvalósult növekedése ágazatközi intézkedésekkel, amelyek célja a munkaerő-kínálat és a munkaerő-kereslet javítása, 2. A munkanélküliek munkaerő-piaci helyzetének javítása, 3. A foglalkoztatáspolitikai intézményi keretének javítása.

1.2. A 2021 és 2023 közötti időszakra vonatkozó cselekvési terv a Szerb Köztársaság foglalkoztatási stratégiájának végrehajtására a 2021 és 2026 közötti időszakra

A Szerb Köztársaságban a 2021-2026 közötti időszakra vonatkozó foglalkoztatási stratégián belüli általános és specifikus célok operatív megvalósítása és megvalósítása érdekében a 2021-től 2023-ig terjedő időszakra cselekvési tervet alakítottak ki és fogadtak el a fent említett stratégia megvalósítására. Ez az akcióterv, mint közpolitikai dokumentum, a legrészletesebb, és az operatív szintig kidolgozza a megfogalmazott stratégiát. Ez a stratégia két akcióterv elfogadását irányozza elő a célok és a tervezett intézkedések elérése érdekében, a második cselekvési terv pedig a 2024-től 2026-ig tartó időszakra tervezik elfogadni. Magyarkanizsa község fent említett cselekvési tervében a 2023-as évre a vonatkozó nemzeti dokumentumokban (stratégia, cselekvési terv) szereplő iránymutatásokat és ajánlásokat követték.

2. A nemzetgazdaságban és a munkaerőpiacon uralkodó állapot és folyamatok

Az elmúlt néhány évben és egészen a mai gazdasági válságig Szerbia jelentős előrelépést tett a makrogazdasági stabilitás és a fenntartható gazdasági növekedés megerősítése felé. A monetáris és fiskális

politika sikeres összehangolása, valamint a fiskális konszolidáció és a strukturális kiigazítás következetes végrehajtása pozitív hatással voltak az üzleti és befektetési környezet javítására. A világ bizonytalan járványügyi és biztonsági helyzete, amely több országban jelentős inflációval és magas kamatszinttel párosul, meggyengítette hazánk gazdasági stabilitását.

Szerbia gazdasági növekedése kulcsfontosságú makrogazdasági mutató, amelytől a lakosság életszínvonalának fenntartható növekedése függ. Becslések szerint Szerbia össz gazdasági tevékenysége 2022-ben, melyet a bruttó hazai termék valós mozgásával mértek, 2,3%-os növekedést mutatott a 2021-es évhez viszonyítva.

Az állóeszközökbe történő össz beruházások 2022-ben 14,1%-os reálnövekedést mutatnak, az előző évhez képest. A mezőgazdasági termelés, fizikai mennyiségben 8,0%-os esést valósított meg 2021-ben. Ugyanebben az időszakban az ipari termelés 1,5%-os növekedést mutatott, a feldolgozóipar pedig 1,7%-os növekedést.

Az építőiparban megvalósított kivitelezési munkálatok 2022-ben 11,8%-os reálnövekedést mutatnak az előző évhez képest. A kiskereskedelmi forgalom 6,4%-os reálnövekedést ért el, míg a nagykereskedelem nominálisan 19,0%-kal volt magasabb. A külkereskedelmi árúcsere-forgalom, euróban kifejezve, 2022-ben, 2021-hez viszonyítva 23,5%-os kiviteli növekedést mutat és 33,0%-os behozatal növekedést.

A szálláshely- és vendéglátás szektoron belül 2022-ben 40,6%-ra becsülték a vendéglátás reálnövekedését, miközben a turisták által eltöltött éjszakák száma 37,5%-kal nőtt. 2022-ben 2021-hez képest a fizikai forgalom 23,1%-os növekedését, a távközlés fizikai volumenének 1,5%-os csökkenését regisztrálták.

A munkaerőre vonatkozó felmérés eredményei szerint, 2022. harmadik negyedévében a foglalkoztatottság 50,8%-os, míg a munkanélküliségi ráta 8,9%.

Az adók és járulékok nélküli átlagkereset 2022-ben, az előző évhez képest nominálisan 14,1%-ot növekedtek, míg a reálnövekedés 2,0%-os.

Az infláció becsült éves rátája 15,1%.

Kifejezett elnéptelenedési irány jellemzi a demográfiai mozgásokat, amely jelentős hatással van az ország munkaerő-piacára is. Becslések szerint Szerbia lakossága félmillióval (495 975) kevesebb, mint 2011-ben a 2022-es népszámlálás szerint. Ez azt jelenti, hogy Szerbiának 6,7 millió lakosa van, ami körülbelül hét százalékkal kevesebb, mint tíz évvel ezelőtt. Az országból való kivándorláskor az országot elhagyók vagy elhagyni szándékozók többsége a 40 év alatti fiatalabb népesség köréből kerül ki. A fő okok, melyek az ország elhagyására készítetik őket, a munkanélküliség (munkahelyek és jövedelemforrások hiánya) és a rossz életkörülmények. A fiatalok kivándorlása miatt a gazdaság és a társadalom egésze szembesül ezen távozás negatív következményeivel.

A jövőben az ország nemcsak a nyugdíjrendszert veszélyeztető előregedő népességgel problémájával fog szembesülni, hanem a munkaerőhiánnyal is, amelyet nem lesz képes pótolni a környező országokból származó munkaerővel.

Az országban fennálló munkaerőhelyezettel kapcsolatos véleménykutatás szerint a munkaerő-piaci helyzete az utóbbi években jelentős fellendülést mutat - a munkanélküliségi mutatók csökkennek és a foglalkoztatási mutatók emelkednek, a foglalkoztatottak száma növekszik, amelyet a munkanélküliek és az inaktív személyek számának csökkenése kísér. Az alapvető munkaerő-piaci mutatók mozgása általában összhangban áll a makrogazdasági mutatók alakulásával (GDP-növekedés, stabil infláció, az államadósság konszolidációja, az KKB-beáramlás). E javulások ellenére a munkaerő-piaci mutatók az országban továbbra is kevésbé kedvezőek, mint az Európai Unió (EU) országaiban.

A 2022. év harmadik negyedévében a foglalkoztatottak száma 2 308 955 fő, a munkanélküliek száma 2022-ben pedig 444 213. A foglalkoztatási ráta 50,8%, míg a munkanélküliségi ráta 8,9%. A regisztrált foglalkoztatás növekedése 2022 novemberében 2021-hez képest 63 224 fő, ez 2,8%.

A 2022. év harmadik negyedévére vonatkozó munkaerőpiaci helyzetet vizsgáló felmérés szerint, a 2021-es évhez viszonyítva, a 15 évnél idősebb korosztály körében csökkent a gazdaságilag nem aktív lakosok száma (-99 800) és megnőtt az aktív lakosok száma (+29 700). Az aktív lakossági kontingensen belül a foglalkoztatottak számának növekedése következett be és tavaly köztársasági szinten 33 351 fővel csökkent a munkanélküliek száma.

A munkaerő-felmérés szerint 2022 harmadik negyedévében a foglalkoztatási ráta 50,8 százalék volt, 2021 harmadik negyedévéhez képest 0,9 százalékponttal (sz.p.) magasabb, míg 2022 második negyedévéhez

képest 0,1 százalékkal alacsonyabb. sz.p. A munkanélküliségi ráta 8,9 százalék, 2021 harmadik negyedévéhez képest pedig 1,6 százalékponttal alacsonyabb, míg 2022 második negyedévéhez képest nem változott.

2022 harmadik negyedévében 2021 harmadik negyedévéhez képest a 15 éves és idősebb népesség összlétszáma -63 900 fővel csökkent, a munkaerőn kívüli népesség száma -28 800 fővel, az aktív népesség kontingense pedig -35 100 fővel csökkent. Az aktív népességen (munkaerőn) belül éves összevetésben csökkent a munkanélküliség (-52 600), a foglalkoztatás pedig nőtt (+17 500). A teljes foglalkoztatáson belül a formális foglalkoztatás növekedése (+36 700 fővel), az informális foglalkoztatásé pedig csökkent (-19 100 fővel).

2022 harmadik negyedévében 2021 harmadik negyedévéhez képest -52 600 fővel (-15,4%) csökkent a munkanélküliség, elsősorban a közép- és felsőfokú végzettségű lakosság körében, ahol egy év alatt -42 800 fővel csökkent a munkanélküliek száma. A férfiak körében a munkanélküliek száma -17 600 fővel (-10,6%), míg a nőké -35 ezerrel (-20,0%) csökkent.

2.1. A helyi demográfiai és gazdasági helyzet vázlatos ismertetése

a) Magyarkanizsa község demográfiai jellemzői

A községben tapasztalható demográfiai folyamatok, valamint a fiatalok, de a tapasztaltabb szakemberek külföldre való elvándorlása is, manapság községünkben nem biztosítja a munkaerő fenntartható fejlődését, így nem nevezhetők kedvezőnek a gazdasági-demográfiai kilátások.

A Szerb Köztársaság lakosságának 2021-től becsült száma szerint a népességnövekedés üteme az előző évhez képest negatív, és -9,4%. (a becslések a természetes mozgás és a népesség belső vándorlásának statisztikai eredményein alapulnak)

A természetes szaporodás mértéke -17,67 (1000 lakosra vetítve) Magyarkanizsa község területén. A halálozások száma évente átlagosan 350-400 fővel haladja meg az élveszületések számát

A negatív természetes szaporulat mellett a község korszerkezetét jelentősen befolyásolják az egyre fokozódó népmozgalmi folyamatok, az elköltözés, különösen a fiataloké.

A háztartásonkénti átlagléllekszám 2,22 fő.

A lakosság korszerkezetében a gyermekek és fiatalok (0–17 év) 15,8 %-ot képviselnek, 15-64 éves munkaképes lakosság 66,5 %-ot, a 65 évnél idősebbek 20,8 %-ot.

Nemi összetétel tekintetében a lakosság 49%-át alkotják a férfiak és 51%-át a nők.

A lakosság iskolázottsági mutatói kifejezetten kedvezőtlenek. A főiskolai szakmai végzettségűek a 15 évnél idősebb népesség 4%-ával, az egyetemi végzettségűek 4,3%-kal vesznek részt. Az általános iskolai végzettségű népesség, mint a teljes népesség (15+) %-a 29,8%, a középfokú végzettségűek aránya a teljes népesség (15+) %-a 42,4%, és 19,5%-a nem fejezte be az általános iskolát

A kivándorlás miatti lakosságszám-csökkenés, amihez társul még a népesség elöregedése is, egyre nagyobb kihívás az egészségügyi és a szociális, valamint az oktatási ellátórendszer számára.

b) Gazdasági folyamatok

Noha az önkormányzat olyan élenjáró ipari tevékenységei is, mint a cserép, csempe, vízszigetelő anyagok gyártása, a feldolgozóipar, számos üzleti nehézséggel kénytelenek szembenézni, szilárd piaci pozíciójukat mégis sikerült tartaniuk.

Árucserét illetően 2021 január–decemberében nőtt az export mértéke. Az önkormányzatban működő gazdasági szereplők 66 millió dollár értékben exportáltak, az import értéke pedig 75,9 millió dollár volt.

A községben működő gazdasági szereplők száma továbbra is stagnál (2021-es év végén 434 bejegyzett vállalkozó és 318 vállalat volt), ami egyenes következménye a kereslet és a lakossági vásárlóerő megcsappanásának, a pénzhiánynak, a pénzhez jutás nehézségeinek. 2021-ben az egy alkalmazottra jutó nettó átlagbér 54.419,00 dinárt tett ki.

c) A mezőgazdasági termelés minőségi nyersanyagbázist biztosít az élelmiszer-feldolgozó iparnak, különösen a szárított zöldség és a belőle gyártott készítmények termelőkapacitásainak. A gabonafélék az egyik alapvető alapanyagok a feldolgozóipar termelőkapacitása részére.

A kisbirtokos gazdáknak és a mezőgazdasághoz kapcsolódó munkavállalóknak rendkívül kevés esélyük van arra, hogy a mezőgazdasági tevékenységből biztosítsák megélhetésüket. Különösen sújtja őket az állattenyésztés és a tejtermelés területén, valamint a gabonafélék és ipari növények termesztésében tapasztalható áraránytalanság a befektetett összegek és az alacsony felvásárlási árak vonatkozásában. 2022-ben a mezőgazdasági termelőket a tavaszi vetés idején, az őszi kalászosok bokrosodása, szárba szökkenése,

valamint a virágzás, az aratásig tartó szemtöltődés idején jelentkező aszály mellett, továbbra is sújtják a magas befektetési költségek és az alacsony felvásárlási árak. Ezzel párhuzamosan csökkentek a jó minőségű alapanyagokba, védőszerbe és agrotechnikába való befektetések. Mind e miatt csökkenőben van annak a munkaerőnek az alkalmazása is, amelyre kapálási, termény- és gyümölcsbetakarítási idényben a nyersanyag-előállítás termőterületein van szükség. A nyersanyagmennyiség az egybefüggő és öntözőrendszerrel ellátott termőterületek növelésével fokozható lenne.

Az állattenyésztésben észlelhető kedvezőtlen tendencia tovább folytatódik, egyrészt a hús- és tejtermékek behozatalának liberalizálása, másrészt a hazai termékek minőségi szabványa által támasztott követelmények szigorodása következtében és a rendkívüli módon megrágult állati takarmányok miatt. Mindezek a kedvezőtlen folyamatok az állatállomány mennyiségi hanyatlását idézték elő és az egész ágazat mély válságba került.

Magyarország községe igyekszik évről évre támogatni ezt a fontos gazdasági ágat. Ezt a költségvetési pénzek adta lehetőségek függvényében teszi, a mezőgazdaság- és vidékfejlesztési politika végrehajtására irányuló intézkedések éves programja révén, mivel azon az állásponton van, hogy közben kell járnia a mezőgazdasági termelés és az állattenyésztés eme kedvezőtlen tendenciáinak lassításában. E célból a községi mezőgazdasági és vidékfejlesztési költségvetési pénzalap évről évre befektetési támogatásokról gondoskodik, amelyekből öntözőberendezések, minőségi tenyészalanyok szerezhetők be, illetve a szarvasmarhák mesterséges megtermékenyítésének támogatása stb.

d) Az idegenforgalom támasza elsősorban a gyógyfürdői kapacitás, amely százéves hagyomány alapján a víz gyógyhatását a reumás betegségek kúrálásában és utókezelésben hasznosítja. A Banja Kanjiža Rehabilitációs Szakkórház, valamint a Lupus és az Aquapanon szállók adják a legjelentősebb szálláshelyeket. A fizetővendég-szolgáltatásban növekszik a szálláskapacitás. 2021-ben a vendégéjszakák száma 38341.

Mindamelllett, hogy a községnek jelentős az orvosi turizmusban és vendéglátó-iparban meglévő hagyománya, egyre inkább előtérbe kerül az egészségügyi, a sport- és szabadidős turizmus, a művelődési, gasztronómiai, a falusi és a néprajzi stb. turizmus.

A község a közműfejlesztés és a községi marketing előmozdítása révén jelentősen hozzájárulhat ebben a gazdasági ágban a helyi vállalkozások fejlődéséhez, ami jelentős lökést adhat a foglalkoztatás növelésében a rendelkezésre álló potenciálok hasznosításának.

e) A szolgáltatászektor, leginkább a fuvarozás és nagykereskedelem szép eredményeket ér el, és stabil és ígéretes kilátásokat mondhat magáénak Magyarországi községi gazdaságában

2.2. A községi tevékeny foglalkoztatáspolitikai végrehajtásában szerepet kapó partnerek

A foglalkoztatás szempontjából legjelentősebb intézmény a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ), amelynek fiókhálózata minden helyi önkormányzatra kiterjed. A magyarországi kirendeltség a nagyikindai fióktintézet által gyakorolja tevékenységét: a munkavállalási lehetőségekkel és feltételekkel, a munkanélküliségi biztosítással kapcsolatos tájékoztatást, továbbképzés, szakmai felkészítés szervezését stb.

Helyi szinten az NFSZ legfontosabb partnere a 2016. 07. 28-ától a munkerő-piaci tendenciákat tevékenyen figyelemmel kísérő és elemző helyi foglalkoztatási tanács.

Működése során a tanács előterjeszti az éves foglalkoztatási cselekvési terveket, lebonyolítja az NFSZ és az önkormányzat közös foglalkoztatási programjait, figyelemmel kíséri az állásbörzét, tanácsadó segítséget nyújt a közfoglalkoztatási projektek lebonyolításához stb.

3. A KÖZSÉGI MUNKAERŐPIAC ÁLLAPOTA

3.1. Általános jellemzők, a foglalkoztatottság és a munkanélküliség alakulása

Az önkormányzati munkaerőpiac általános jellemzői továbbra is: a munkaerő kínálati és keresleti oldala között nincs összhang, nagy a huzamosabb ideje munka nélkül levők aránya, kedvezőtlen a munkanélküliek kor és képzettség szerinti szerkezete, magas a fiatal munkanélküliek aránya, mind az alkalmazásban levők, mind a munkanélküliek szaktudása és készségei elavultak, magas a nehezebben foglalkoztathatók csoportjába tartozó munkanélküliek száma, és sokan keresnek boldogulást a szürkegazdaságban.

A fiatalok (15–24 évesek) körében nagy a foglalkoztatottsági ráta csökkenése, ami arra vall, hogy válságidőszakban a fiatalok inkább választják a munkakeresés alternatívájaként a tanulmányok folytatását,

illetve hogy tanulmányaik befejezése után tömegesen hagyják el az országot, hogy az európai piacokon találjanak jobb állást.

Legtöbben a feldolgozóiparban (25,70%), utána a kereskedelemben (16,00%) dolgoztak.

A bejegyzett egyéni gazdák száma 2021 végén 598 volt, ami az előző évhez képest 6,42%-os csökkenést jelent.

A foglalkoztatottság szektoronkénti összehasonlító ismertetése

Szektor	2018.	2019.	2020.	2021.
– Mezőgazdaság, erdészet, halászat és bányászat	182	206	229	245
– Feldolgozóipar	1676	1615	1562	1583
– Víz-, villanyáram-, gáz- és páraellátás	80	79	83	92
– Építőipar	217	183	188	201
– Kis- és nagykereskedelem és gépjármű-javítás	940	949	958	984
– Szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés	168	194	201	181
– Közlekedés és raktározás	474	491	480	492
– Tájékoztatás és kommunikáció	32	30	29	33
– Pénzügyi és biztosítási tevékenység	78	74	72	69
– Szakmai, tudományos, fejlesztő és műszaki tevékenység	134	141	138	133
– Ingatlanügyletek	7	8	8	8
– Adminisztratív és segítségnyújtási tevékenység	140	104	144	134
– Államigazgatás és társadalombiztosítás	406	381	373	367
– Oktatás	475	464	452	457
– Egészségügyi és szociális védelem	411	409	413	412
– Művészet, szórakoztatás, rekreáció	23	29	33	34
– Egyéb szolgáltatások	117	114	122	139
– Bejegyzett egyéni gazdálkodók	736	681	639	600
Összesen:	6296	6152	6124	6164

A munkanélküliek számát szemléltető táblázati adatok arról árulkodnak, hogy a munkanélküliek nagyobb számban fordítanak hátat az itthoni munkaerőpiacnak (külföldön keresnek munkát, folytatják tanulmányaikat, átlépnek a szürkegazdaságba, vagy fölhagynak az álláskereséssel).

A munkanélküliek képzettségi szerkezetében magas a szakképzetlen álláskereső aránya (több mint 67%).

A munkanélküliek számának alakulása képzettségi összetétel szerint:

A munkanélküliek képzettségi összetétele	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
I. Szakképzetlen	886	774	755	767	632
II. Betanított	29	24	23	22	19
III. Szakképzett	242	196	197	208	155
IV. Középfokú végzettségű	181	147	162	164	110
V. Magasszakképztségű	10	7	6	6	4
VI. Főiskolai végzettségű	29	25	19	15	10

VII. Egyetemi végzettségű	20	15	13	24	8
ÖSSZESEN:	1.397	1188	1175	1206	938

Községünkben a munkanélküliek összetételében legnagyobb azoknak az aránya, akik már voltak munkaviszonyban.

A fiatalok munkanélkülisége azzal magyarázható, hogy a fiatalok általában csak általános és elméleti tudással rendelkeznek, gyakorlatival nem. Az össz munkanélküliek 48%-a először keres munkát.

Az időskorúak munkanélkülisége gyakran a fölvetelkor tapasztalható hátrányos megkülönböztetéssel magyarázható. A munkanélküliek életkor szerinti összetételében 24,43% az 55 évnél idősebbek aránya.

Régióinkban továbbra is problémát jelent a tartós munkanélküliség részvétele. A tartósan (két éves vagy annál idősebb) munkanélküliek aránya az összlétszámon belül több mint 24%. A munkavállalásra való hosszú várakozás motiváció, tudásvesztéshez és az elhelyezkedési lehetőségek csökkenéséhez vezet.

Továbbra is komoly probléma a romák munkaerő-piaci helyzete, amely lényegesen rosszabb, mint a népesség egyéb rétegeié. Az összes munkanélküli körében a romák aránya évről évre fokozatosan nő.

A községben a munkát keresők 2,0%-a csökkent munkaképességű.

A szürkegazdaságban való elhelyezkedés évekre visszanyúló jelenség, amely közvetlen összefüggésben áll az alacsony bér- és munkavédelmi színvonallal stb.

3.1. Községi részvétel a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat programjaiban

Magyarkanizsa község területéről 2022-ben az alábbi NFSZ-programok váltak valóra:

- az illetékes minisztérium anyagi támogatásával 1 személy önfoglalkoztatásának programja teljesült
- 2022-ben a község területén a Szerb Köztársaságtól származó forrásból az OSI-program keretén belül egy közmunkaszerződés (összesen 3 foglalkoztatottal) teljesült a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat révén.
- összesen 4,3 millió dinár mértékű önkormányzati forrásból a 2022. évi magyarkanizsai községi helyi foglalkoztatási cselekvési tervben előirányzott kereteknek megfelelő közfoglalkoztatás 25 személy munkába állását tette lehetővé 3 szerződés keretében.

4. FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA MAGYARKANIZSA KÖZSÉGBEN

Magyarkanizsa község, fölismerve a lehetőséget, hogy tud hatni a helyi foglalkoztatási politikára, és intézkedésekkel növelheti a foglalkoztatottságot, megalakította a helyi foglalkoztatási tanácsot, és megerősítette a kkv-k fejlesztését támogató intézményhálózatot.

4.1. A tevékeny foglalkoztatáspolitikai céljai

A foglalkoztatáspolitikai általános célja a községbeli foglalkoztatottság-növekedés hatékony és fenntartható folyamatának megteremtése a Szerb Köztársaság 2021-2026 közötti időszakra vonatkozó foglalkoztatási stratégiájával összhangban a tudáson és a méltó munkán alapuló stabil és fenntartható foglalkoztatásnövekedés megteremtése, az alábbi konkrét célok kitűzése mellett:

1. A minőségi foglalkoztatás megvalósult növekedése a munkaerő-kínálat és a munkaerő-kereslet javítását célzó, ágazatokon átívelő intézkedések révén;
2. A munkanélküliek munkaerő-piaci helyzetének javítása;
3. A foglalkoztatáspolitikai intézményi keretének javítása.

A tevékeny foglalkoztatáspolitikai egyes célkitűzései 2023-ban Magyarkanizsa községben továbbra is arra fognak irányulni, hogy népszerűsítse a foglalkoztatási programokat, támogassa vállalkozók pályázatokon való részvételét, ami majd kedvezően fogja befolyásolni a magánvállalatok és vállalkozók munkahelynyitási lehetőségeinek bővítését, illetve a munkavállalók számának megtartását.

Megkülönböztetett figyelmet kell szentelni a karriervezetési rendszer fejlesztésének, a tanácsadásnak, valamint hogy a munkanélküliek új ismeretek és készségek elsajátításával, szervezett képzéseken való részvétellel és konkrét munkaképességük fejlesztésével fokozzák versenyképes hozzáértésüket.

Az Európai Unió oktatási rendszerével való összehangolás elengedhetetlen feltétele a munkaerő, különösen a fiatalok mobilitásának. Szerbia uniós csatlakozásával elő fog állni a hazai oktatási rendszerben szerzett oklevelek és bizonyítványok EU-országokban való elfogadásának igénye is.

Helyi szinten tovább-, át- és kiegészítő képzések szervezésével kell segíteni a munkaközvetítőben nyilvántartott munkanélküliek állászerzését.

A gazdasági válság hatásainak csökkentése, a gazdasági szereplők támogatásával együtt, lehetővé teszi a meglévő munkahelyek megőrzését. A gazdaság fejlesztése és a közvetlen befektetések idevonzása, az oktatási és szociális rendszer előmozdításával párhuzamosan, hozzá fog járulni a foglalkoztatási szint növeléséhez.

A program legfontosabb célja a munkanélküliek, mindenekelőtt a fiatalok, a munkaerő-fölöslegek, az idősebbek stb. foglalkoztatásának támogatása és a programba való bekapcsolásuk. A munkanélküliek körében megnőtt az olyan iskolázott fiatalok száma, akik azt fontolgatják, hogy elhagyják az országot. Ahhoz, hogy ez a potenciál visszafordíthatatlanul ne vesszen el, befektetésekre van szükség ezen a téren. A cél: lehetővé tenni a fiatalok megélhetésének, kreativitásának, vállalkozó szellemének érvényesülését.

Kívánatos megteremteni a munka és a foglalkoztatás rugalmas formáit.

4.2. A községbeli munkaerőpiac SWOT-elemzése

Erősségek: helyi szinten elfogadott stratégiák és jogszabályok, kielégítő együttműködés a mérvadó bel- és külföldi szervezetekkel, a fennálló intézmények fejlettségi színvonala, több évre visszanyúló jó gyakorlat és tapasztalat programok és projektek lebonyolításában.

Gyöngeségek: magas munkanélküliségi ráta, képzett szakemberek elvándorlása, szakemberhiány, a mérvadó gazdaságtámogatási intézmények közötti egyeztetés és kommunikáció hiányosságai.

Lehetőségek: európai uniós integráció, nemzetközi szervezetek támogatása, partnerhálózat fejlesztése.

Veszélyek: gazdasági nehézségek, rossz demográfiai mutatók, nem kielégítő regionális együttműködés.

4.3. A terv költségigénye

A helyi foglalkoztatási cselekvési terv 5.000.000,00 dinár keretösszeget irányoz elő az alábbi programra:

Tevékeny foglalkoztatáspolitikai intézkedés	Dinár összesen	Fő összege n	A foglalkoztatás időtartama	Önkormányzati eszköz
2023. évi saját községi közmunkaprogram	5.000.000,00	25	4 hónap	5.000.000,00

A program lebonyolításához technikai segítségre számítunk a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálattól.

Magyarkanizsa község 2023. évi foglalkoztatáspolitikai cselekvési tervének céljai, programjai és végrehajtási intézkedései táblázatos összegezésben

Aktivitások	Várható eredmények	Eredményességi mutató	Hordozó	Határidő	Az adatok forrása
A munkáltatóknak új munkahelyek nyitására nyújtott támogatások és felsőbb hatalmi szintek nyújtotta támogatások népszerűsítése	A foglalkoztatottság növekedése a munkáltatóknak megítélt támogatások révén	A támogatást igénybe vevő munkáltatók száma és összetétele, a munkáltatóknak nyújtott támogatással foglalkoztatottak száma és összetétele	NFSZ, Magyarkanizsa község	2023.01.01–12.31.	Köztársasági Statisztikai Intézet
Felsőbb hatalmi szintek önfoglalkoztató programjainak népszerűsítése	A foglalkoztatottság növelése az önfoglalkoztatáshoz nyújtott támogatásokkal	A támogatást igénybe vevők száma és összetétele, a szerződés lejártá után hat hónapot dolgozó vállalkozók száma	NFSZ,	2023.01.01–12.31.	Gazdasági Jegyzékeket Vezető Ügynökség

Átképzés és kiegészítő képzés, vállalkozásfejlesztési képzés	Új képesítés megszerzése	A képzések résztvevőinek száma	Cnesa OMI, más oktatási intézmények	2023.01.01–12.31.	NFSZ, képzésszervező intézmények
A tőke idevonzására irányuló tevékenység előmozdítása a rendszer javításával	Jelen levő befektetők számának növekedése	Újonnan nyíló munkahelyek száma	Magyarkani zsa község, ICR, gazd. és fejl. főosztály	2023.01.01–12.31.	Gazdasági Jegyzékeket Vezető Ügynökség
2023. évi közmunkaprogram – saját községi program	Munkanélküliek fokozott foglalkoztatása	A program résztvevőinek száma	Község, NFSZ	2023.01.01–12.31.	NFSZ, Községi Közig. Hivatal
Az aktív álláskeresésre való kiképzés	Kiképzett fiatalok számának emelkedése	Résztvevők száma	NFSZ	2023.01.01–12.31.	NFSZ
Hiányszakmákra való kiképzés	Az önálló szakmai munkára főkészített fiatalok számának emelkedése	Résztvevők száma	Cnesa OMI	2023.01.01–12.31.	NFSZ, képzésszervező intézmények
A fiatalok vállalkozószellemének előmozdítását célzó képzések	Fiatal vállalkozók számának emelkedése	Üzleti tervek száma	Cnesa OMI, ICR	2023.01.01–12.31.	NFSZ, képzésszervező intézmények